

Organ de afirmare românească
Inscris sub Nr. 13/1938 Trib. Arad

ABONAMENTE:

Un an 150.—
Pt. bănci, industrii, toate inst. part. și publ. 1000.—

Director:

VASILE I. OSTOIA

Redacția și Administrația:

ARAD, Str. P. RUSU Nr. 3
Timișoara, Str. Eugen de Savoia Nr. 6

Monumentul Unirii la Arad, o datorie de onoare! Consfătuirea de Joi dela primăria municipiului Arad

Ideia ridicării monumentelor naționale la Arad, s'a născut imediat după războiul de întregire. Multe comitete au luat naștere în acest scop, ca mai apoi după o serie de ședințe, să dispară, fără a înfăptui ceva. Dar ideea a rămas, și despre necesitatea înfăptuirii ei s'au convins toate autoritățile și toți bărbații de frunte ai regiunii. Așa am început reportajul publicat din 14 Nov. 1935; în legătură cu constituirea comitetului de inițiativă și propagandă pentru ridicarea monumentelor naționale în Arad, constituire care a avut loc la primăria municipiului nostru în seara zilei de 12 Noembrie 1935. Atunci la 12 Nov. 1935, s'au pus baze serioase inițiativei pentru ridicarea Monumentului Unirii la

Arad. Fără a se molipsi de obiceiurile nenumăratelor comitete care s'au perindat dela 1919 încoace; acei cari au fost desemnați, atunci în toamna anului 1935 să activeze pentru înfăptuirea ideii de a ridica monumente naționale, aci, la frontiera de vest a țării, merită toată stima noastră și a întregii suflări românești de pe aceste meleaguri. Modești, dar dorinți de a realiza ceva, membrii comitetului dela 12 Nov. 1935, s'au isbit de nenumărate greutăți, de multe ori fiind refuzați acolo de unde așteptau poate un sprijin nelimitat. Cu toate acestea s'a făcut ceva. Suma de peste două milioane lei, adunată de comitetul constituit în 1935 vorbește dela sine. Cinste membrilor aceluia comitet!

Arad. Fără a se molipsi de obiceiurile nenumăratelor comitete care s'au perindat dela 1919 încoace; acei cari au fost desemnați, atunci în toamna anului 1935 să activeze pentru înfăptuirea ideii de a ridica monumente naționale, aci, la frontiera de vest a țării, merită toată stima noastră și a întregii suflări românești de pe aceste meleaguri. Modești, dar dorinți de a realiza ceva, membrii comitetului dela 12 Nov. 1935, s'au isbit de nenumărate greutăți, de multe ori fiind refuzați acolo de unde așteptau poate un sprijin nelimitat. Cu toate acestea s'a făcut ceva. Suma de peste două milioane lei, adunată de comitetul constituit în 1935 vorbește dela sine. Cinste membrilor aceluia comitet!

Serbările tineretului școlar, precum subscripțiile autorităților și particulare, au făcut ca suma să crească mereu. Astăzi, comitetul de inițiativă are deus la bancă peste două milioane lei, sumă adunată numai din contribuția benevolă a populației românești din Arad și județ.

S'au adunat deci 2.000.000 lei, deși poate mulți, obișnuiți cu acele multe comitete, au privit cu neîncredere acțiunea reînceptă în toamna anului 1935!

Adunarea de Joi, 2 Februarie 1939

Comitetul de inițiativă a ridicării de monumente naționale la Arad, trebuind să primească personalitate juridică, P. S. Sa Episcopul Andrei, a convocat pentru Joi 2 Februarie 1939, la primăria municipiului, pe toți capii autorităților, instituțiilor și asociațiilor românești, pentru a se vota statutele și alege comitetul de conducere. Adunarea a fost prezidată de Episcopul Aradului, având în dreapta pe d-l general Georgescu și în stânga pe d-nii dr. Bejan și colonel Riscuța, ajutoari de primari.

1935, pentru monumentele naționale era adunată suma de 150 mii lei. De atunci, până în prezent, s'au mai adunat următoarele sume: Din colectele școlare, în prima serie, 90 mii lei. Seria a doua 60 mii lei. Dela 10 șezători 31 mii lei. Episcopul Andrei personal 50.000 lei. Contribuția funcționarilor publici: 393.443 lei. Subvenții: 800 mii lei Dela primării: 317 mii lei. Subvenții nevărsate: 200 mii lei. În total 2.082.061 lei. —

Despre darea de seamă a d-lui prof. dr. Nichi, din lipsă de spațiu, ne vom ocupa într'un număr viitor.

Cuvântarea P. S. Sale Episcopului Andrei

— „De 20 de ani, — începe P. S. Sa, Aradul românesc e grevat de o datorie de onoare Monumentul Unirii. Pentru ridicarea lui s'au încercat multe, dar fără rezultat, acțiuni peste acțiuni impotmolindu-se. O idee se naște, cucerește momentan, desfașoară un steag în jurul căruia se adună un mănunchiu de oameni însuflețiți, visători — dar steagul se apleacă prea repede. La Arad au dispărut monumentele străine, dar n'am pus nimic în locul lor.

Monumentul Unirii trebuie să-l ridicăm aci. Aradul a fost locul de comandă a românilor ardeleni, înainte de unire. De aci „Tribuna” și „Românul” au răspândit slova de foc, care a menținut trează conștiința românească. Aci sa născut Alba-Iulia. Aci s'a frământat adunarea din 1918. Monumentul Unirii va fi piatra de încercare pentru noi români arădani.

Raportul d-lui dr. Nichi

D-l dr. Nichi, directorul Palatului Cultural, face o dare de seamă, dela 1935 până în ziua de astăzi. Din raportul prezentat, reiese că în toamna anului

Alegerea comitetului

D. dr. Popovici, notar public, citește proiectul de statut pentru acțiunea ridicării Monumentului Unirii, care se aprobă în aplauzele asistentei; apoi d. dr. Nichi citește actul constituirii; fiind proclamați aleși: P. S. Sa Episcopul Andrei, președinte; d-nii general Georgescu, gen. Vlad și col. Dobricianu vice președinți; secretari: dr. Nichi și dr. Popovici; contabil: B. Păcuraru. În comitet au fost aleși capii autorităților și a societăților culturale.

La urmă, s'a procedat la semnarea actului de constituire.

Asistența

Din numeroasa asistență, în afară de membrii comitetului de inițiativă, remarcăm pe: d-na Elena Cicio Pop, d-nii dr. Mărcuș, dr. T. Botiș, ing. Drăgan, dr. Bologa, dr. Nichi, dr. Ispravnic, procuror Blănar, dr. Cosma, ing. Cărpinișan, dr. Iancu, V. Suciu, V. Ugrin, revizor Dogaru, Spinanțiu, Păcătean, dr. Coțoiu, F. Codreanu, B. Păcuraru, Tundre, Albon, păr. Ardeleanu, dr. Stoenescu, prof. Constantin, Niciu, S. Veselie, protopop Gitta, dr. Veliciu, av. Iorga, dr. Rațiu.

Aurel Chiriciu

Aradul fără monumente naționale

Despre necesitatea unui Monument al Unirii și unul a lui Avram Iancu la Arad, s'a scris mult, foarte mult. Toate acțiunile pornite în acest scop, încă din 1919, au răsit un sprijin larg, atât în presa locală, cât și în marile ziare din capitală. Nu este acum timpul ca să mai amintim despre necesitatea înfăptuirii acestor monumente. În situația de astăzi: se impune a le ridica! Această poruncă o avem cu toții în inimile noastre. Monumentele acestea ni le pretin de pământul, ni le cer strămoșii din morminte!

Crucea Eroilor, precum și Iusturile ridicate în cinstea marilor noștri antecesorii: V. Stănescu, Russu Șirianu, G. Popa, P. Pipos, — nu ajung. Este o datorie de onoare, spunea P. S. Sa Episcopul Andrei, ca Aradul românesc să-și ridice Monumentul Unirii.

Dacă alte orașe mai mici, din cuprinsul țării, își au monumentele lor, orașul nostru cu trecutul lui, nu se cade a nu eterniza în bronz figurile și faptele mari din istoria neamului nostru. Ar fi o rușine!

Am văzut la Dorohoi, un oraș de trei ori mai mic decât Aradul nostru, un important monument închinat braului doborânt român. Argesenii au imortalizat la Pitesti independența țării, ridicaând un admirabil monument în cinstea acelor cari și-au dat viața pentru pa-

trie la 1877. — Să nu mai vorbim apoi de capo-dopera dela Turnu Severin.

De ce, noi n'am făcut nimic pentru a proslăvi pe acei cari ne-au lăsat, cu prețul vieții lor, o țară mare, bogată, adunând pe toți românii în hotarele firești ale patriei? N'am fost în stare? Ori ne-a lipsit unitatea de acțiune? Să ne fi orbit oare până într'atâta luptele politice?...

De astădată suntem pe calea cea bună. Monumentul Unirii, strălucitor, impozant se va înălța în Aradul lui Cicio Pop și a lui Vasile Goldiș, amintind tuturor că și aici, în apropierea Tisei, continuă să trăiască poporul român, apărător a gintei latine și a creștinismului!

Intrunirea dela 12 Nov. 1935

D. dr. R. Coțoiu, fostul președinte al comisiei interimare a municipiului, a invitat atunci, într-o Marți seara (12 Nov. 1935) pe toți capii autorităților locale, reprezentanții bisericii, școlii, instituțiilor publice, societățile culturale, sportive, presa, etc. La apelul lansat au răspuns toate personalitățile marcante ale municipiului nostru, dovadă că necesitatea ridicării unor monumente naționale, se impunea și atunci. Erau prezenți, printre alții: dr. Coțoiu, preș. comisiei interimare a municipiului și deputat; dr. Mărcuș vice preș. Adunării Deputaților; dr. Bejan, chestorul poliției; părintele Ardelean, deputat; I. Tatu, vice preș. comisiei interimare a municipiului; dr. C. Lepa, dir. șc. normală și preș. asoc. pro-

Hotărârile de atunci

Ședința a fost deschisă de dr. Coțoiu, care a arătat că prin apelul adresat tuturor celor prezenți și întruniți în ședință, se caută un'leale de idei în înfăptuirea ridicării monumentelor naționale. — „Reeditez, spunea dr. Coțoiu, o idee, care s'a născut nu dela un singur om, ci din dorința întregii opinii publice românești din Arad și județ. Aradul, dacă nu s'a putut manifesta, nefiind în stare să facă sacrificii, iar momentul de astăzi poate neprielnic, nici criza, nici nimic nu ne poate împiedeca să lucrăm din răspuleri, pentru ridicarea acelor atât de necesare monumente naționale.

Prof. dr. Nichi, directorul Palatului Cultural, la stăruința căruia s'a convocat ședința dela 12 Nov. 1935, a făcut o dare de seamă despre ceea ce s'a realizat până atunci. D-se spunea că a trecut vremea vorbelor, acum fiind necesară trecerea la fapte. Neobositul director al Palatului Cultural, a expus apoi modalitățile de adunare a fondurilor, prin organizarea de serbări și concerte. Au mai vorbit atunci d-nii Nic. Cristea, păr. Turicu, Popovici și dr. Mărcuș.

S'a hotărât alegerea unui comitet care să se ocupe intens de propagandă și strângerea fondurilor, aprobându-se totodată organizarea serbărilor și a colectelor — cari s'au dovedit bine inspirate, aducând frumoase contribuții materiale pentru mărirea fondului necesar ridicării monumentului.

Ce s'a realizat?

În 1936, în fruntea comitetului, vine P. S. Sa Episcopul Aradului, dr. Andrei Magieru Crișanul, aducând un nou suflu acestei activități patriotice.

Informațiuni

Optimismul cercurilor bursiere s'a accentuat în urma discursului Chamberlain care încurajează speranțele de pace ce rezultă din discursul ținut luni de dl Hitler. Se remarcă totuși că o limpezire a situației europene este încă departe.

PRAGA. Se anunță că un comunicat oficial arată că însărcinatul cu afaceri al Spaniei republicane a predat Marți legatia în mâinile însărcinatului cu afaceri, nou numit al guvernului Franco.

Din statistica întocmită de serviciul circulației al capitalei reiese că de când s'a desființat claxonatul, s'a micșorat numărul accidentelor. Atât șoferii, cât și pietonii sunt mai atenți.

LONDRA. Dl. V. Tilea, noul ministru al României la Londra, a sosit în localitate. În gara Victoria a fost întâmpinat de ministrul Ghica și întregul personal al legăției române, numeroși ziariști și membrii coloniei române.

Un decret-lege care definește îndatoririle proprietarilor și chiriașilor

BUCUREȘTI. — M. S. Regele a semnat un decret-lege, privind îndatoririle proprietarilor și chiriașilor care cuprinde următoarele:

1. Proprietarii imobilelor și chiriașii principali, cei ce închiriază paturi sau garduse fără plată, sunt obligați să declare poliției în 24 ore de la data închirierii, numele chiriașului, sau sub chiriașului, profesiunea și locul unde o exercită și să prezinte actele acestora spre vizare.
2. Pentru contractele în curs de executare termenul este de 5 zile.
3. Sancțiunile sunt: amendă între 100.000 și 2.000.000

lei pentru cei ce-au chiriaș urmărit în penal de justiție și între 3.000 și 10.000 lei pentru cei ce n-au declarat din neglijență.

4. Amenda e aplicată de judecătorii de pace și încașată de organele fiscale, iar în caz de nesolvabilitate se transformă în închisoare.
5. Orice proprietar sau chiriaș principal, condamnat la amendă, pierde dreptul de-a mai închiria sau subînchiria.
6. Cu începere de la 23 Aprilie se înființează pentru toate imobilele o carte a imobilului, în care se vor trece de către prefectul, toate datele privitoare la cei ce locuiesc.

A intrat în vigoare și noua lege pentru dobândirea și pierderea cetățeniei române

BUCUREȘTI. — A intrat în vigoare noua lege pentru dobândirea și pierderea cetățeniei române. Începând de ieri, toate dosarele, precum și cererile pentru dobândirea calității de cetățean român, vor fi cercetate numai de Ministerul de Justiție.

O comisiune specială, însărcinată cu cercetarea cererilor acelor ce solicită cetățenie, a fost instituită, sub

președinția dlui Cibodariu, consilier la Curtea de Casație.

D. V. Iamandi, ministrul de Justiție, a trimis o circulară tuturor tribunalelor din țară pentru a se urgenta judecarea proceselor de revizuire a cetățeniilor, astfel că până la 31 Martie să se poată întocmi la acest departament un tablou al tuturor celor respinși.

Carul malariei aduce sănătate

Serviciul medical din Ceilan, această insulă atât de pitorească din Oceanul Indian, bătută atât de crud de paludism în trecut, face tot posibilul să evite reîntoarcerea acestui flagel; acest serviciu a echipat în special un car de propagandă pentru a combate această boală, acesta se numește Carul Malariei. Cu acest car se vizitează întreaga țară și se fac peste tot demonstrații în cele mai mici cătune.

Acest car de propagandă, tras de niște hoi vâjnoși, conține un material de expoziție privitor la paludism și la lupta contra acestei moli, un fotograf și un aparat de proiecție. În diferitele sate, carul se oprește și se organizează o „zi a malariei”. Populația este sfătuită să scape terenurile lor de condițiile cari favorizează producerea țânțarilor și în același timp i se dau sfaturi de cum trebuie plantate legume și alte plante folositoare, căci în timpul ultimei epidemii s'a dovedit că o hrană neîndestulătoare sau rău aleasă prepară un teren favorabil pentru malarie și că populația slăbită devine o pradă ușoară pentru această boală.

Carul malariei deșteaptă peste tot interes viu și se speră că în curând să se poată amenaja un vehicul mai modern. Mulți doresc să se înlocuiască hoi printr-un motor, însă, din nefericire, un camion automobil nu poate pătrunde în satele prea îndepărtate, căci drumurile sunt foarte rele, ba chiar câteodată lipsesc cu desăvârșire.

Paludismul este încă una din bolile cele mai frecvente în Ceilan și face în fiecare an numeroase victime. Deaceia, lupta contra acestei boli constituite în țările tropicale un fel important pentru guverne.

Pentru vindecarea paludienilor, administrația Ceilanului urmează recomandarea făcută de Comisia Paludismului dela Societatea Națiunilor. Aceasta prescrie, pentru tratarea bolnavilor, administrarea unei doze zilnice de 1 gram—1 gram 300 de chinină, pentru a preveni boala, este suficientă o doză zilnică de 0 grame 400 de chinină în tot sezonul frigurilor.

Li dorim Ceilanului tot succesul în fericita sa inițiativă și sperăm că acest car al malariei va avea un turneu fericit.

Colduroasa primire a dlui Gr. Gafencu, ministrul de Externe al României, la Belgrad

BELGRAD. Dl Grigore Gafencu, ministrul de Externe a sosit la Belgrad, cu dna Gafencu. Ministrul afacerilor străine a fost salutat în gară de d. Stoiadinovici, președintele consiliului și ministru de Externe, de ministrul adjunct al afacerilor străine Andrici, de Millanci, directorul departamentului politic din Ministerul de Externe, de Protici, șeful de cabinet al ministrului de Externe, de ministrul Cehoslovaciei, Turciei, Greciei la Belgrad și însărcinatul cu afaceri al legăției polone, de numeroși ziariști jugoslavi și de mai mulți ofițeri români, cari fac actualmente stagiul la Belgrad.

Croitoria pentru domni
MOSKOVITZ
Arad. Asortiment bogat.

Reforma muncii penale

Reeducarea deținuților

D. Victor Iamandi, ministrul Justiției, a înfăptuit de curând o nouă reformă, dintre cele mai interesante și însemnate, și anume reforma muncii penale. Este vorba de munca pe care deținuții trebuie să o efectueze în atelierele penitenciarelor; legea consideră această muncă penală, ca unul dintre principalele mijloace de reeducare a deținuților.

Pedeapsa reeducativă

Vechea concepție penitenciară socotea pedeapsa ca o pură ispășire: deținutul trebuia să suporte tot felul de torturi și era adesea supus la suferințe grele, ca să-și ispășească păcatul. Concepția modernă, care stă la baza reformei noastre penitenciare, face din pedeapsa cu închisoarea o acțiune de reeducare a deținutului, pentru ca la terminarea deținuției, să fie redat societății un om folositor, transformat prin educație în om cinstit. În știința penitenciară, această o-

nara pedepsei, poate să-și găsească astfel uneltele meseriei care a învățat-o în închisoare, să înceapă să exercite un meserie cinstită.

În anii de după războiu, penitenciarele dispuneau de ateliere, unde deținuții erau obligați să lucreze în ele. De altă parte, organizarea pedagogică și profesională, ca și gospodăria și igiena, lăsa de dorit.

Atelierele închisorilor

D. Iamandi a obținut ca deținuții să se aprovizioneze cu produsele acestor ateliere; a luat sub control și administrarea atelierele penale se face acum în condiții mai bune. Evident, în astfel de condiții, deținuții pot fi vorbiți de o „comerciere” în mare, a acestor ateliere nu urmărește în primul rând beneficii materiale, ci se dă de ordin pedagogic și reeducativ, în ce privește reeducarea deținuților. În noua organizare a atelierele penale, accentul s'a pus pe reeducarea deținuților muncă în ateliere, unde fiecare deținut învață meseria pentru care are însușiri mai vădit.

Experiențele de acest fel au fost foarte bune rezultate; notăm faptul foarte interesant și fard o intenție de a scădea ceva din răsădită problema, arătând că pungașii de buzunare de care au o dexteritate uneori de seamă, devin excelenți lucrători tipografi din cei ce culeg terele (zețari). Dăm un exemplu ca să se vadă cum, chiar derile rele pot fi utilizate în scopul reeducării deținuților.

Până acum, pușcăria era adesea școli de crimă de furt. Delicventul „ocazional” sau cum numește știința penitenciară pe cel ce a greșit contra societății întâmplător, constrâns de foame, de boală, etc., deci un core, pus în alte condiții de viață, nu ar fi ajuns la pușcărie, dată închis la un loc cu vechi mineri și hoți de profesie în închisoare de la aceștia cele rele deprinderi. La terminarea depzei, închisoarea reda societății un nou criminal sau hoț.

Acum, prin reformele binecunoscute ale dlui ministru al Justiției, lăsa „ocazionalilor” de cei chiți în rele se va putea face, dată cu reeducarea deținuților pregătirea lor de a deveni membri ai societății, la ieșirea din închisoare.

În aceasta stă importanța deosebită a reformelor datorate dlui ministru Iamandi.

DI VICTOR IAMANDI
ministrul Justiției

operațiune se numește „recluzarea delicvenților”, adică redarea în mijlocul societății, a unui om care să cunoască o meserie.

Deținutul, în închisoare, învață o meserie cinstită, lucrând în atelierele penitenciarelor.

Această muncă penală are și un caracter de umanitate, deoarece preocupă pe deținut și-l distrage de gândurile lui obsedante. Ea ameliorază și situația lui materială, intrucât o parte din produsul acestei munci se capitalizează pe numele deținutului, care la terminarea deținuției, poate să-și cumpere un loc de muncă.

Anglia stăruie tot mai mult pentru o colaborare între Anglia și Germania

LONDRA. — Se anunță că D-l. Hudson, ministrul comerțului exterior, a luat cuvântul la Londra, a subliniat în special pasagiul din discursul cancelarului Hitler în care acesta a declarat că Germania trebuie să exporte sau să moară.

„Amintesc această declarație ca fiind una dintre cele mai pline de încurajări din câte a făcut în ultima perioadă. Aceasta este de altfel

tot atât de adevărat și pentru Anglia. Sunt de părere că, dacă noi putem să realizăm încrederea în lumina, să facem să dispară înțelegerea actuală, ar fi loc suficient pentru comerțul exterior al celor două țări.

Salut deci această declarație, căci ea ar putea să ducă la un aranjament între două țări, eliminând concurența nelegală.”

Dați la legat în piele și pânză biblioteca
A. Mihailoviciu compactor
— (Palatul Cultural) unde găsiți lucru bun și eficient

Vizitati croitoria Moskovitz Arad
neimitabil în calitate și preț.

"Scala" Arad Cinematograful Filmelor Mari Telefon 20—10
Azi Joi: 2 filme 2 succese
I. **BETTE DAVIS** vedeta ecranului în filmul admirat de milioane
Femeia diabolică Henry Fonda
II. **DICK FORAN** Cow-boy-ul cântăreț în filmul palpitant și emoționant
„Agentul mascat” Journal Fox
Reprezentări d. m. orele 3 matineu cu prețuri reduse dela orele 5 în continuare

La muncă, sub semnul înfrățirii generale

Membru consiliului superior al Frontului Renașterii Naționale" întrunit Joi după amiază, în sala Senatului, sub președinția P. S. S. Patriarhului Miron. A fost cea dintâi ședință a acestui for de conducere, constituit în urma înaltului Decret Regal, care au fost chemați să participe reprezentanții mai de seamă ai meseriilor, ai provinciilor și ai populațiilor minoritare. Au fost prezentați consilierii regali și membrii guvernului.

Președintele, s'a oficial o slujbă solemnă, pentruca binecuvântarea lui Dumnezeu să facă rodnice eforturile ce se vor pune la cale, îndemnând de a se servi interesele țării.

P. S. S. Patriarhul Miron a avut apoi o cuvântare de precizare a rosturilor pe care este chemat să le îndeplinească noua organizație politică-națională, care și-a definită ființa legală, urzindu-se să inaugureze activitatea sa principală a „Frontului Renașterii Naționale”, care încheie consolidarea și unește toate forțele active și productive românești de a constitui o legătură unitară și firească între Coroană, conducerea de stat și masele populare.

Guvernarea nu putea rămâne izolată de națiune.

Prin acest organism care este „Frontul Renașterii Naționale” se cunoaște nevoile ce trebuiesc îndeplinite, suferințele care așteaptă linare. Sunt frământări de viață în colțuri depărtate de țară, camușii prin acest organism de muncă cu masele populare pot împărtăși cunoștințele cărmuirii. Conducerea de stat este înmormântată de răspunderi.

Unul din probleme mari care se impun atenției cărmuirii de la zi la zi, și așteaptă o rezolvare.

Statul, cu funcțiuni atât de complexe, confie toate preocupările autorităților săi.

În măsura în care sunt vrednice de a fi amintite, și întru cât nu ar fi de interes de căpătuiască, toate doleanțele în legătură cu binele obște, pe care le are în față cetățeanul luminat, vor fi înregistrate de organizația răspândită pe întreaga țară, „Frontului Renașterii Naționale”, pentruca să li se caute o soluție satisfăcătoare.

Poporul își va da seama că un stat izolat de conducerea de stat, nu atât mai mult își va da răvna să servească intereselor statului. În ziua inaugurării activității „Frontului Renașterii Naționale” a fost folosit de I. P. S. S. Patriarhul Miron, conducătorul guvernului, aceste vremuri de adânci schimbări pe care le-am traversat, și a constatat în ce largă măsură s'a îndreptat situația din țară pe cale de muncă pașnică, și de progres. Întreaga națiune consideră mobilizată la muncă patriotică.

Imitând înalta pildă a Suveranului, care este cel dintâi la datorie și la datorie, tinde să dea un furnicar de oameni harțuți la muncă și la datorie.

Guvernul stăruie la înlăturarea cauzelor care ar putea tulbura ordinea publică și liniștea pentru a asigura o puternică solidaritate națională. În afară de aceasta, sub loznică pașnică, apăna intereselor proprii și menținerea bunelor raporturi, cu toată și popoarele.

Elementele cele mai valoroase ale națiunii sunt încurajate, pentruca să însuflețească pretutindeni o mișcare de propășire morală și gospodărească.

D-nii Constantin Garoflid, în numele agricultorilor, Eftimie Gherman, reprezentând muncitorimea, prof. V. Vălcovici din partea industriei și comerțului, prof. Anibal Teodorescu, în numele intelectualității, prof. Silviu Dragomir, Gh. Flondor și Gr. Cazaciu, reprezentând cele trei provincii unite, Ardealul, Bucovina și Basarabia, au făcut expuneri de program în cadrul fiecărei specialități și categorii de interese profesionale și naționale.

Ședința de Joi a consiliului superior al „Frontului Renașterii Naționale”, a fost o întrunire de luare de contact.

Oamenii aleși să organizeze și să îndrumeze viața politică a națiunii, pe care îi întrunește laolaltă un ideal comun, și-au strâns mâna, făgăduind să jertfească tot timpul lor, toată energia de care sunt capabili și mai presus de toate, să pună în sufletele în acțiune, pentruca la țelul suprem, de ridicare a țării, pe toate terenurile de manifestare națională și de activitate gospodărească, să fie atins. „Frontul Renașterii Naționale” pornește la drum, sub semnul înfrățirii generale în muncă și în aspirații.

Primăria comunei Sănnicolaul-mic, jud. Arad.

Nr. 145/1939.

Publicațiune

Pentru completarea posturilor de impiegati comunali, vacante la Primăria comunei Sănnicolaul mic jud. Arad, se publică concurs.

Reflecții își vor înainta cererile însoțite de actele prevăzute de art. 7 din Regulamentul Statutului Funcționarilor Publici până inclusiv 28 Februarie a. c.

Salarul este acela prevăzut în bugetul general al comunei.

Sănnicolaul mic, la 27 Ianuarie 1939.

Primar: Străin Damaschin

Notar: Iosif Olah.

VARȘOVIA. Se anunță că guvernul polon a cerut guvernului american autorizația să importe din America 60.000 metri cubi helium pentru facerea unui sbor în stratosferă

Când moare și groparul

Povestea e de natură scurtă — și concludentă. În plus, e punctată apoi și cu un fir de tragic desnodământ.

Orașul din nord-vestul țării — Satu-Mare, ne trimite vestea senzațională oarecum pe care ziarele au înregistrat-o cu un lux impresionant de amănunte, că un administrator de închisoare, împreună cu câțiva contabili și pazitori de temniță — au fost destituiți, arestați și acum repuși iarăși în libertate până la judecarea procesului lor. Motivul: jaf în averea închisorii și în banii puțini ai amărâților de condamnați.

Oricine și poate imagina curba de tragic și putregaiul pe care l-au răspândit în societate temnicerii dela Satu-Mare, cari, până la zăvăririle lor în celule, fuseseră modelatori ai deținuților — și apoi, dintr'odată devin delicvenți de rând, cot la cot cu acei pe cari în loc să-i păzească și să le facă reeducația morală și socială, le-au jefuit nenorocirea și le-au biciuit trupul cu cruzimea unei fiare sălbatice.

Sub zăvoare, foștii paznici de temniță vor fi avut situ-

ție sufletească deplorabilă. Durerea lor va fi fost nemărginită, desigur. Și netăgăduit că, dacă în sufletul lor va fi mai licărit o flacără de conștiință, vor fi avut remușcări nepotolite. Aceasta, din punctul lor de vedere. Din celălalt punct de vedere, al nostru și al lumii — pentru oamenii aceia nu cred că există pe lumea asta mod de pedeapsă, cât de aspru, cu care să ispășească integral crima pe care au comis-o.

Fiindcă ei au comis cea mai abjectă crimă ce se poate imagina: au exploatat, josnic și cu o cruzime de suflet inimaginabilă, nenorocirea și mizeria celor mai nefericiți oameni din lume: a întemnițaților, a celor închși de vli în mormintele reci ale celulelor, unde dorul și remușcarea le sfășie sufletele.

Gropari mizerabili și de o sguuitoare perversitate sufletească, cari au răvășit mormintele, jefuind „mormii vli ai celulelor” de sdrențele mizeriei lor.

Când moare groparul tălhar — i se mai cuvine loc în cimitir?

v. d.

S'a inaugurat cantina gardienilor publici din Arad

ARAD. — Eri la orele 1 a avut loc la chestura poliției Arad, inaugurarea popotei gardienilor publici.

O realizare care face cinste dlui col. Stoichițoiu, chestorul poliției Arad, cu atât mai mult, cu cât această operă este realizată exclusiv din bunăvoința D-sale, punând la dispoziție suma necesară unui început atât de frumos și cu posibilități de dezvoltare în folosul și spre organizarea unor norme noi a traiului gardienilor.

Într'un local amenajat modest însă într'o curățenie exemplară și prevăzut deocamdată cu toate cele necesare servirea unei mese în perfecte condițiuni igienice, d. col. Stoichițoiu a adunat eri toți gardienii aflați în cazarmă și în fața lor a dezvoltat ideile călăuzitoare la înflințarea acestei popote.

Pentru o sumă infimă de 18—20 lei la zi toți gardienii necăsătoriti și acei cari au au familiile în localitate primesc o hrană consistentă de 3 ori pe zi.

În acest fel, gardienii vor fi feriți de mediul infast al cărciumelor și vor fi încadrați într'un ritm nou al unei vieți mai sobre, ostășești, fiind feriți de tentațiile la cari puteau fi supuși de cei cari căutau prin oferirea unui mic avantaj să le obțină bunăvoința în eventualele ilegalități pe cari le-ar fi comis.

Cu timpul popota își va lărgi cadrele fiind transformată în o adevărată casă ostășească, unde gardienii în afara serviciului vor putea

face muzică, vor putea citi o revistă sau o carte, având astfel prilejul de a duce o viață camaraderască nefiind obligați a-și petrece timpul liber, resfirați prin cărciumi în contact cu elemente stricate.

Rente și Electe Benuri de Impozite

pentru plata impozitului și pământului forțat, pentru Asigurare Socială la

Banca Goldschmidt

ARAD, Str. Eminescu No. 4

mente stricate.

Trebuie să relevăm și meritul dlui Ban, comandantul gardienilor publici, care de mult încercase să pună bazele unei astfel de popote, în să din lipsa de fonduri chestiunea a fost amânată tot mereu, până când în fruntea chesturei a venit d. col. Stoichițoiu prin a cărui bunăvoință s'a putut realiza această operă atât de necesară.

Din partea noastră dorim popotei să-și îndeplinească cu cel mai mare succes rolul pentru care a fost creată.

— Începând dela 1 Februarie, poșta română înființează serviciul scrisorilor telegrafice n. l. t. d. l. t. în relațiile cu toate țările din regimul extraordinar. Aceste scrisori-telegrame, taxate cu o treime din taxa ordinară a telegramelor, trebuind să aibă cel puțin 25 cuvinte.

S'a început proverbiala

Săptămână albă

Economisiți foarte mult aprovizionându-vă cu lingerie la firma

Stefan Németh & Fiul

Arad, Bul. Reg. Maria 18. Fiecare vitrină a noastră vorbește mai mult ca orice catalog

Na cruțași oboseala, vizitați-ne

A demisionat guvernul

BUCHUREȘTI. — M. S. Regele a semnat ieri decretul regal nr. 616.

Art. 1. Văzând demisia guvernului, această demisie a fost primită de noi.

Art. 2. IPSS Patriarhul Miron este președinte de consiliu al guvernului nostru și însărcinat cu formarea noului guvern. CAROL II

Al dollea decret:

Văzând acest decret nr. 616, în virtutea art. 46 din constituție sunt numiți miniștrii noștri secretari de stat și subsecretari de stat:

Armand Călinescu, vicepreședinte al consiliului de miniștri, ministru de Interne și ad-interim la Apărarea națională.

V. Iamandi, ministrul Justiției,

V. Slăvescu, ministru pentru Inzestrarea Armatei,

M. Ghelmegeanu, ministrul Comunicațiilor și Lucrărilor Publice,

Mitiță Constantinescu, ministru de Finanțe și guvernator al Băncii Naționale, ing. Bujoiu, ministrul Economiei Naționale,

general Paul Teodorescu: Aer și Marină,

M. Ralea: Muncă,

general Marinescu: Sănătate și Asistență Socială,

Nicolae Zigre, ministrul Cultelor și Artelor,

Petre Andrei, Educația Națională,

Silviu Dragomir, ministru secretar de stat pentru minorități,

Grigore Gafencu, ministru al Afacerilor Străine,

prof. Cornățeanu: Agricultură și Domenii,

Traian Pop, ministru secretar de stat, însărcinat cu inventarul avuțiilor naționale.

Subsecretari de stat: Mihail Șerban la Agricultură;

E. Titeanu la Presă și Propagandă, pe lângă Ministerul de Interne, general Gabriel Marinescu la Interne; Măgureanu la președinție, Nae Popescu și Marin Săvoeanu la Culte și Arte, general Gh. Mihail la Apărarea Națională, Victor Jinga la Economia Națională și Coriolan Băran la Interne.

Au fost numiți rezidenți regali:

Ținutul Someș: Coriolan Tătaru;

Bucegi: Alexianu;

Suceava: Flondor;

Nistru: Grig. Cazaciu;

Mare: Ottescu;

Timiș: Al. Marta;

Mureș: general Dănilă Pap

Prut: Giurescu;

Olt: Dinu Simlean.

PAGINA STRĂJERULUI

CREDINȚĂ ȘI MUNCĂ PENTRU ȚARĂ ȘI REGE

Operile mari sunt produse de genii, dar genii nu se pot crea decât prin creșterea și dezvoltarea colectivă. Iar dacă vrei să ai o țară care să se dezvolte, trebuie să ai o muncă colectivă de a birui pe calea cea largă a civilizației lor eterne. Această voință

M. S. REGELE CAROL II

Munca noastră este o muncă individuală într-un efort comun, în folosul comunității. Această comunitate este una singură: România și neamul românesc. — Orice muncă pentru progresul acestei comunități este o binecuvântare a Cerului.

Deviza noastră trebuie să fie călăuză de orice clipă, căci fiecare străjer trebuie să știe că nimic nu s'a putut îndeplini fără credință și muncă.

M. S. REGELE CAROL II

Din activitatea și planul de viitor a stolurilor Legiunei de Străjeri Arad

Situația la 10 Ianuarie 1939

A.) Dotarea cu material a unităților. 1. Fanioane, — 4. 2. Cornuri, — 15. 3. Veselă, — 565. 4. Unelte, — 117. 5. Răzătoare, — 34. 6. Bastoane, 325. 7. Radio: 8 proprii, și 29 împrumutate. 8. Arme cu trageri reduse: 10. 9. Slăse: 6. 10. Mingi: 33. 11. Material pomperistic: 3. 12. Truse pentru lucru manual: 40. 13. Biciclete, ale străjerilor, 299. 14. Farmacii pe unități: 39. 15. Mobilier și materiale: 1012. 16. Efecte străjeresti: 291.

B.) Ce realizări s'au făcut. 1) Cantine: 6. Tabere: 1. 2) Cooperative: 47. 3) Bazare: 11. 4) Expoziții: 28. 5) Colțul străjerului: 96. 6) Pomi fructiferi și arbori săditi: 69.717. 7) Grădini, de flori, zarzavat: 315. 8) Materiale străne: Cantitatea, Fier: 5380 kgr. Oase: 760 kgr. Cărpe: 108 kgr. Plante medicinale: 26 kgr. 9) Lucrări sanitare: 23. Bivacuiri: 1. 10) Excursii mari: 16. 11) Excursii mici: 44. 12) Cor, 2—3 voci: 61. 13) Fanfare: 2. 14) Orchestre: 3.

C.) Alte activități importante. 1) Lucrări de folos obștești: 10. 2) Sărbări mari: 12. 3) Biblioteci noi: 1. 4) Familii sărace ajutate: 1000. 5) Ridicării de troițe: 1.

D.) Ce s'a făcut pentru cultivarea tradiției. Sărbări de Crăciun, — Anul Nou, — 130. — Echipa de colindători: 110. — Datini de Crăciun (irozi, etc.): 70. — Conferințe: 130. — Cohorta Arad. Un concurs de tenis, cu participarea a 68 străjeri. Un concurs de ping-pong și unul de hokey pe gheață.

E.) Plan de viitor. Ce și-au propus să înlătuie: Tabere 45. Anchete sociale și de asistență: 93. Cămine Culturale: 28. Cantine: 50. Cooperative: 78. Troițe: 30. Farmacii: 90. Parcuri: 6. Radio 120. Stadioane, terenuri sportive: 110. Fanfare: 20. Excursii mari: 50. Monumente: 10. Muzee: 36.

F.) Ce pregătiri s'au făcut pentru tabără. Dotarea unităților cu material: veselă, unelte, plase, mingi, efecte străjeresti, etc. — Legiunea a cercetat localitățile unde s'ar putea organiza viitoarele tabere.

Inchiderea cursului pentru comandantii străjeri

A avut loc la Breaza închiderea cursului de inițiere marinărească pentru comandantii străjeri.

Cu această ocazie au fost acordate absolvenților acestui curs diplome de către Ministerul Aerului și Marinei. Au luat parte la această solemnitate d. comandant Teofil Sidorovici, din partea Ministerului Aerului și Marinei au participat d-nii: C. amiral Gheorghiu secretar general al Ministerului și d. amiral Păiș director al Marinei Comerciale și președinte al Federației de Sporturi Nautice.

S'a admis principiul concedierii imediat a angajaților

O întreprindere comercială din Arad a licențiat din serviciul său pe un funcționar, care nu s'a prezentat la serviciu la orele hotărâte de întreprindere. Angajatul concediat, însă, s'a adresat justiției și în recurs, înalta

Curte de Casație, prin deciziunea nr. 1804—1937, a hotărât că funcționarul care nu se prezintă la ora fixată la serviciu, refuză prin aceasta executarea serviciului. În acest caz, patronul este îndreptățit fără preaviz să-l concedieze imediat.

Aceste cursuri de inițiere au fost urmate de 48 profesori, comandanți, străjeri în localitățile de pe lângă ape, ce vor încadra viitoarele unități de străjeri-marinari ce se vor forma anul acesta.

Cursurile au fost predate de ofițeri de marină special puși la dispoziție Străjii Țării de către Ministerul Aerului și Marinei.

Curte de Casație, prin deciziunea nr. 1804—1937, a hotărât că funcționarul care nu se prezintă la ora fixată la serviciu, refuză prin aceasta executarea serviciului. În acest caz, patronul este îndreptățit fără preaviz să-l concedieze imediat.

Schimbarea sistemelor

D. Armand Călinescu, ministrul de Interne a accentuat în luminosul expozeu doctrinar la radio, că în trecut, nu atât de vinovați erau oamenii, cât sistemele. Reflexiunea trebuie reținută, fiindcă într-adevăr, ea se verifică într-un câmp de evidente realități. Oamenii sunt expresia unui sistem și dacă el este bun și inspirat din idei sănătoase, materialul uman se înalță la același nivel, după cum vice-versa un sistem prost înecă în faliment și pe cei cari l-au aplicat.

Trebuie să credem în virtuțile oamenilor și în conștiința lor patriotică, deoarece în această credință consistă orice optimism creator. Trecutul dovedește că țara stătea sub o impresură de moravuri ce subjugau atât gândirea, cât și spiritul animator. Ar fi absurd să se creadă că nația se complăcea în haos și anarhie. Starea de descompunere era doar rezultatul unui sistem admis de viața publică. Odată schimbate normele, lumina a revenit la ordine și sănătatea morală s'a restabilit în toate resorturile țării.

Rătăcirile e măturisite prompt cu aceea sinceritate care ridică la mărție de simbol virtuțile cetățenești. Deopotrivă, atât intelectualitatea, dar mai ales țărâșmea românească nu scapă nicio ocazie de a se spovedi public că erau victimele unei atmosfere viciate și a unor moravuri dezastruoase. Se înțelege exact că după o operație, când omul este bucurat și s'a învins boala de care s'a ferit zadarnic și căreia nu a putut să reziste fără bisturiu salvator.

Dar legiunile economice vin să confirme mai pe deplin adevărul, că oamenii erau doar instrumentul unor experiențe nefericite. Aduceți-vă aminte câți ani a pierdut economia românească din cauza provizoratului și a neputinței în fața soluțiilor radicale. Nu se putea extinde cooperarea, fiindcă interese individuale se suprapuneau celor obștești. Nu se putea reface creditul din aceeași pricină. Nu se putea organiza agricultura și producția intensivă în sectorul agrar, fiindcă partidele nu consimteau să dea statului atribuții reale.

Nu se putea ridica standardul și material al muncii din pricina unui desmăț de le electoral. Iar, când toate acestea răbufneau cu concluzia alimentară, reproșurile nu se auzeau neputincioșilor, ci asistau la un spectacol dezolant, căruia săși neputincioșii se transformau în acuzatori. Mai ales țărâșmea de vină în toate cazurile căpetința era substituită cu cinstea și nu adeseori stătea față în față cu o imaginea lipsită de încredere și ireproșabilă a satei.

Ori, iată că a fost destul să schimbe sistemele ca să ne simțim pe drumul luminos al progresului și ca puterile creatoare să vedeam existența în chipul sionant. Nu era altă nădejde decât să sufletească a poporului. Neigienice erau numai mințile. În ziua când ele s'au schimbat, corpurile sănătoase intrat în funcțiunea lor socială, zidind țară nouă pe temelii noi.

Frontul Renașterii Naționale și agricultura

Ședința de constituire a Consiliului Superior al Frontului Renașterii Naționale, a fost nu numai o înălțătoare manifestare de solidarizare a elitelor muncii românești în jurul Tronului, dar și un fericit prilej pentru o expunere programatică sumară, evident în cadrul unei atare solemnități, — a acestei organizațiuni izvorite din perfectul acord între voința Majestății Sale Regelui și a poporului Său.

După ce I. P. S. S. Patriarhul Țării a înălțat misiunea Directoratului și a Consiliului Superior, au luat cuvântul reprezentanții celor trei categorii constituționale ale muncii românești, agricultura, comerțul și ocupațiunile intelectuale.

În ce privește agricultura, F.R.N. și-a trasat un program practic, izvorit din nevoile reale ale plugăritmei, nevoi care nu au putut fi până acum înlăturate, fiindcă trecutele regimuri politice aveau interese de partid și individuale de satisfăcut, înaintea celor obștești.

Acum, F.R.N. nu se gândește decât la interesele sătenilor, ale agricultorilor autentici și ale acelor ce muncesc pe care le va satisface, punându-le în concordanță cu marile interese ale Statului. Or, nevoile agriculturii sunt în vastă măsură a Statului însuși, dat fiindcă 15 milioane din locuitorii Țării noastre sunt agricultori. S'a arătat la ședința de constituire că de 20 de ani drumurile de țară au rămas fără nici o reparație; campania de modernizare a șoselelor a început sub noul regim; de refacerea căilor de comunicație se leagă în primul rând nădejdea de prosperitate economică viitoare. De altfel, nu numai agricultura, dar și administrația, sănătatea publică, turismul, cer drumuri bine construite și bine întreținute.

Agricultura mai are nevoie de o bună administrație de stat, care s'o ajute, nu să-i pună piedici, așa cum se întâmpla des sub vechile

guvernări politice. Dela regulamentul Organic, țara așteaptă o bună administrație.

În fine, F. R. N. ridică deciziunea de întărirea poliției rurale, care să apere holdele și satele.

Civilizarea satelor, acțiune vastă începută de noul regim, este strâns legată de ridicarea economică, și firește, în primul rând de ridicarea agriculturii. Capitalul urmează să fie atras la sate, iar agricultura trebuie ajutată să-și ridice producția.

Situația țăranilor trebuie pusă pe primul plan al preocupărilor; F. R. N. a afirmat primatul acestei probleme, punct de vedere care concordează perfect cu acțiunea guvernului de ridicare a vieții sătești; dat fiind că, poate o treime din populația țărănească, nu cunoaște igiena și nu se hrănește înădeajuns.

S'a pus deasemeni chestiunea muncii țăranilor fără pământ, pentru a-i da o organizație în concordanță atât cu acțiunea de ridicare a vieții țărănești, cât și cu interesele începutului de pătrundere a capitalului în agricultură.

Pentru țăranii cu pământ puțin, F. R. N. a propus soluțiunea agriculturii intensive confirmând prin acest desiderat a reprezentanței a-

gricultoare a țării, justiciu, înțelegându-se că, la începutul acestui an, dă înalt indemn de a începe o campanie în agriculturii intensive.

Fărămițarea loturilor, care a rezultat după transformarea latifundiilor de odinioară, în proprietăți țăranilor, este o măsură necesară, ca vechia metodă de cultivare intensivă, să nu mai dea rezultate în țara noastră.

E o întreagă educație de refăcut; evident că rolul nemulii în această operă, vârsător.

Țăranul însă nu se va ocupa cu agricultura intensivă și, dacă nu va avea preț necesitatea unei întregi valorificări, de convenții țării, de măsuri voluntare.

Or, toate aceste importante derivate exprimate de reprezentantul agricol al F. R. N., sunt în înălțăturilor și reformelor de noul regim, ceea ce dește încă odată că suntem pe calea dreaptă, care va duce la prosperitate și întărire.

F. R. N. se afirmă astăzi început, organizație unică în țară, care are în vedere interese obștești.

Mari fraude descoperite la vama din Craiova

CRAIOVA. În legătură cu fraudele săvârșite la vama locală, aflate în cercetarea parchetului și al căror autor dovedit Alexandru Saftescu, fost casier, s'a produs o arestare senzatională la cab. Instr. a fost chemat ca informator inspectorul vamal din București Gh. Luca care du-

pă îndelungată interes a fost declarat arestat. minente noi și senzaționale arestări în această arestare senzatională la cab. Instr. a fost chemat ca informator inspectorul vamal din București Gh. Luca care du-

Cetiți și răspândiți „Frontul de Vest”